

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

De heer Sanders
Algemene Waterschapspartij

Datum
8 augustus 2019

Uw kenmerk

Contactpersoon
L. Boon

Dossiernummer
HHNK/19003940

Registratienummer
19.1714158

Telefoonnummer
+72 5827087

Bestelnummer

Onderwerp
Markermeerdijken en participatie

Geachte heer Sanders,

Op 15 juli jongstleden stelde u het college van dijkgraaf en hoogheemraden (D&H) schriftelijke vragen over de Markermeerdijken en participatie (19.1633680). Met deze brief voorzien wij in de beantwoording van uw vragen. Op de volgende pagina vindt u de vragen, gevolgd door een reactie.

Met vriendelijke groet,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

de dijkgraaf,

M.J. Kuipers

drs. L.H.M. Kohsiek

Beantwoording van de vragen

1. Bij het doorrekenen van de 'Loswal' is een simpeler berekeningsprogramma gebruikt; en naar duidelijk wordt vanuit kosten overwegingen. Dan is het pech dat de wal bezwijkt en dat andere daardoor sterker staan dan bedoeld. Voor het herstel hebben we begrepen wordt nu wel het meer kostbare berekeningspakket gebruikt. Het ge
heel roept dat de vraag op: Zijn er nog andere onderdelen van het totale project waar het goedkopere berekeningsprogramma is gebruikt, en geeft de situatie van de 'Loswal' aanleiding om ook die opnieuw en anders door te rekenen?

In het memo "Update Markermeerdijken" van 4 juli j.l. (19.1592730) is toegelicht dat alleen voor de loswallen geen gebruik is gemaakt van het gespecialiseerde stabiliteitsmodel. Er is een verificatieslag gedaan voor de overige werkzaamheden maar dit heeft niet geleid tot ontwerpwijzigingen omdat al gebruik was gemaakt van het gespecialiseerde stabiliteitsmodel. Alliantie Markermeerdijken heeft inmiddels op haar website een uitgebreide [toelichting](#) opgenomen over het afschuiven van de loswal.

2. Ons handelen als HHNK wordt beïnvloed door wat er in de omgeving plaats vindt en hoe in de media over ons Waterschap wordt geschreven; mogelijk beter gezegd: we worden voor dit project steeds strakker afhankelijk van uitspraken van de Deltacommissaris en de Raad van State. Onze vraag is: staan we voldoende achter de wijzigingen in berekeningsmethoden, technische keuzen en uitvoering, dat we het gewijzigde project kunnen garanderen dezelfde zekerheid als daarvoor? Of is daarvoor het instellen van een 'Controle-raad' zinnig?

Wijzigingen in berekeningsmodellen of technische keuzen toetst het HHNK aan het oordeel van deskundigen, zoals het Expertise Netwerk Waterveiligheid (ENW). Zo beogen we de garantie van de betrouwbaarheid en toepasbaarheid van (nieuwe) methodieken. Het HHNK beschouwt het ENW als externe onafhankelijke controleur.

3. Naar we weten worden onze primaire dijken in de toekomst ten gevolge van de klimaatverandering en de voortgaande bodemdaling verder verhoogd. Onze vraag is: zijn de keuzen die we nu voor de Markermeerdijk maken no-regret bestendig voor de toekomst?

Ja. De versterking Markermeerdijken valt onder het tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP-2). De voorwaarden van de bijbehorende subsidieregeling kunnen worden samengevat als 'sober, robuust en doelmatig'. Enerzijds betekent dit dat de dijkversterking die nu wordt gerealiseerd over 50 jaar nog moet voldoen aan de normen. Dit op basis van de kennis die we nu hebben in combinatie met de vastgestelde klimaatscenario's. Anderzijds betekent dit dat de dijkversterking is getoetst op uitbreidbaarheid in de toekomst.

4. We zullen leren van het project Markermeerdijk en hoe het proces loopt en hoe wij als HHNK daarin acteren; daar gaan we vanuit. Hoe de dijkbewoners zich manifesteren en hoe krachtig ze dat doen lijkt ons te hebben overvallen. We zien in de wereld van woningcorporaties en zorginstellingen; ook sterk aan de rijksoverheid verbonden uitvoerende organen; dat zij hun mogelijke tegenkracht voortijdig actief zelf mobiliseren. Zoals er huurders-raden en cliënten-raden zijn. Onze vraag is: deelt u de mening dat het raadzaam is om voor grote projecten vroegtijdig een stakeholders-raad te helpen oprichten?

HHNK werkt met uitgebreide vormen van omgevingsmanagement, aangepast aan de fase van het betreffende project. Voor de Markermeerdijken geldt dat in de planvormingsfase gebruik is gemaakt van een zogeheten Adviesgroep, bestaande uit circa 45 vertegenwoordigers van belangenorganisaties. De rapportage Maatschappelijke Participatie (bijlage bij het Projectplan Waterwet) licht toe op welke wijze deze invloed heeft gehad op de gemaakte keuzes. HHNK evalueert alle grote projecten binnen het hoogwaterbeschermingsprogramma. Geleerde lessen worden zowel binnen als buiten de organisatie verspreid.

5. We kunnen ook of tevens stakeholders uitnodigen met eigen voorstellen voor de uitvoering van een project te komen. Uitgaande van de 'Wisdom of the Crowd' kunnen we daar ons voordeel mee doen, en betrokkenheid van omwonenden, betrokken bedrijven en andere instanties positief verdienen. Voor hun bijdrage zouden we een contraprestatie kunnen invoeren; zodat ook bedrijven en mensen met schaarse tijd zich aangesproken voelen. Zie de 'Charette' methode zoals die in Florida USA wordt toegepast. Onze vraag is: hoe is het geplande 'Burgerparticipatiefonds' naar uw inzicht daarvoor in te zetten?

[We werken een voorstel uit voor het burgerparticipatiefonds. Het voorstel ontvangt u medio 2020. In het voorstel zullen de ideeën en denkrichtingen van het college van hoofdingelanden worden meegenomen.](#)